

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРНИЦА”-ГР. КАРЛОВО

град Карлово, област Пловдив, ул. „Добри войвода“ № 2, тел. 0893343690

mail:info-1600561@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Директор:

Димитрина Андреева

Заповед № РД-10-19/16.09.2024 г.

ПРОГРАМА
Детска градина
**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА
ПРЕЖДЕВРЕМЕННО
НАПУСКАНЕ И НЕРЕДОВНО
ПОСЕЩЕНИЕ НА ДЕЦАТА В
ДЕТСКАТА ГРАДИНА
ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2024 – 2025 г.**

Въведение

Изготвянето на Програма за превенция на ранно напускане е подчинено на основните цели на предучилищното и училищното образование на образователната политика в Република България. Този процес е нормативно обоснован от Закона за предучилищното и училищното образование (чл. 263, ал. 1, т. 8)

В предучилищното образование акцентът е поставен върху обхват на децата, включително 4-годишните и недопускане отсъствия и отпадане на деца от задължителното предучилищно образование за 5 и 6-годишните.

Основни понятия

- ✓ Превенция – предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детска градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват.
- ✓ Интервенция – създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица.

Детска
градина

Водещи принципи при реализацията на програмата

- ✓ Законосъобразност – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове;
- ✓ Кохерентност – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни;
- ✓ Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество в реализацията на политика за намаляване на отпадането от образователната система;
- ✓ Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото;
- ✓ Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели;
- ✓ Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати;
- ✓ Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане;

- ✓ Отчетност, мониторинг и контрол – постигане на по-висока степен на ефективност;
- ✓ Иновативност – създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на отпадналите от образователната система.

Основна цел:

Осигуряване обхвата в задължителното предучилищно образование и делът на 3 и 4-годишните деца в системата, като предпоставки за равноправно социално включване, пълноценна личностна реализация и не отпадане от училище.

Програмата акцентира върху:

1. Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от детска градина.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата.
4. Участието на педагогически специалисти в групите за обхват на общинско ниво – за учебната 2024/2025 .

Оперативни цели

1. Разработване и изпълнение на институционална политика за повишаване на обхвата в образователната система на деца от задължителна предучилищна възраст.
2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното отпадане от образователната система с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Насърчаване включването в предучилищното образование на деца от рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на мерките и стимулите за включване на децата в предучилищното образование.

Анализ на политиката на детската градина за превенция на ранното напускане на образователната система

Силни страни

- ✓ създадена привлекателна и достъпна образователна среда;
- ✓ обучени учители за работа с деца от етнически малцинства и от рискови групи – нисък социален статус, незаинтересованост на родителите, отсъстващи родители и др.;
- ✓ утвърдени мерки за намаляване на отсъствията по неуважителни причини;
- ✓ опит от участието в екипите за обхват.

Възможности

- ✓ разработване на проекти;
- ✓ участие в Национални програми на МОН;
- ✓ нови форми за работа с родители;
- ✓ подобряване на взаимодействие с институциите, включени в Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- ✓ осигуряване на допълнителни средства за изграждане на привлекателна и достъпна среда, за участие на децата в допълнителни дейности;
- ✓ други.

Идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на деца от детската градина:

- ✓ Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите;
- ✓ Липса на ефективни санкции за родителите;
- ✓ Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица;
- ✓ Липса на достатъчно финансови възможности в институцията за подкрепа на застрашени от отпадане деца по социални причини;
- ✓ Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването;
- ✓ Неодобра координация между институциите;

Цел на програмата

Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното образование на децата като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация

Оперативни цели:

1. Разработване, изпълнение на политика за повишаване на обхвата в образователната система.
2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детската градина с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Насърчаване на включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение.
5. Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на детската градина.

Очаквани резултати:

1. Приложен единен комплекс от политики, планове и мерки на ниво детска градина, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи

действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;

2. Подобри резултати от образование и възпитание, осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всяко дете, включително на деца от уязвими етнически общности и на деца със специални образователни потребности;
3. Задържане на нивото на отпаднали деца от детската градина чрез редовното посещаване.

Политики за предотвратяване на преждевременното напускане на детската градина

Мерки за превенция на преждеременно напускане детската градина.

1. Осигуряване на позитивна образователна среда - Позитивната образователна среда е свързана с ясно дефиниране на правата, задълженията и отговорностите на участниците в образователния процес за осигуряване на условия за образование, благоприятстващо развитието на личността на всяко дете, както и с подобряване на взаимодействието в образователната институция
2. Повишаване на качеството на образование като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и предотвратяване на преждевременното напускане детската градина. В това отношение следва да се постави акцент върху: оценяване, установяващо резултати осигуряващо обратна връзка, за поддържане и стимулиране на мотивацията за учене, както и мониторинг на качеството на образователния процес;
3. Прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на детето като партньор в образователния процес;
4. Задължителна квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждеременно напускане на образователната институция;
5. Развиване и популяризиране на нови форми на преподаване;
6. Формиране на нагласа за учене през целия живот от най-ранна възраст.
7. Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности.. Там, където е необходимо, следва да се предоставя допълнително обучение по български език.
8. Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности Осигуряване на приобщаващо образование за децата със специални образователни потребности чрез: изграждане на педагогическа и специализирана подкрепяща среда за всяко дете за осигуряване на приобщаващото образование.

Мерки за интервенция на преждеременно напусналите детската градина

1. Повишаване участието и ангажираността на родителите. Родителите и местната общност са участници в процеса на образование. Те са основен фактор за подпомагане на децата в риск от преждеременно напускане на детската градина и трябва да бъдат насърчавани чрез:
 - ✓ Популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в процеса на прилагане на мерките за предотвратяване на преждевременното напускане на детската градина;

- ✓ Повишаване на отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учителите и ръководство с цел развитието на децата им с фокус върху родители от уязвими групи за насърчаване на редовното посещаване на детската градина;
- 2. Включване в осъществяването на граждански контрол в управлението на ДГ-Обществен съвет.
- 3. Развитие на занимания по интереси. Заниманията по интереси имат доказан ефект като средство за повишаване удовлетвореността на децата от живота в детската градина и ограничаване на преждевременното напускане. Те осмислят свободното време на децата чрез изява в предпочитана дейност, приобщават и мотивират, включително деца с идентифицирани потребности от специфична подкрепа, деца в риск от отпадане и/или с прояви на агресия и/или насилие. Тези занимания повишават мотивацията за участие в образователния процес и допринасят за развиване на знания, умения и компетентности.
- 4. Подпомагане на децата, застрашени от преждевременно напускане на детската градина по финансови причини..Ползване на преференции при заплащане на таксите за детска градина, работа по проекти.
- 5. Мерки за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на детската градина
- 6. Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите.

Детска
градина

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/Отговорник	Забележка
Анализ на състоянието по обхвата на децата и неизвинените отсъствия при 4, 5 и 6-годишните деца.	начало на учебната година и ежемесечни сведения	директор	Необходимо е по анализа да се приемат решения на Педагогически съвет, а ежемесечните сведения да служат за конкретни действия
Идентифициране на деца от рискови семейства.	проучване на документи, разговори с родители	учители на групите	Поддържане на Регистър
Планиране на дейности от Механизма за съвместна	началото на	директор	Конкретните дейности са част

работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	учебната година		от Годишния план за дейността на детската градина.
Организационни дейности за включване на представители на детската градина в екипите за обхват.	м. ...г.; Заповед на директора Информирание на РУО	Директор	Необходимо е да се спазват сроковете за обмен на информация
Подаване на информация чрез Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) при стриктно спазване на сроковете.	ежемесечно до 15-то число информация за отсъствията на децата от групите за задължително предучилищно образование	учители на групите, директор, администратор на ИСРМ	
Изготвяне на писмени предложения до „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощи в натура за идентифицирани потребности на децата.	при необходимост	учители на групите, директор	
Разработване и участие в проекти и национални програми.	съгласно сроковете в поканите за участие	директор	
Дейности по повишаване качеството на предучилищното образование за успешен старт на децата в училище: - прилагане на съвременни подходи за предучилищно	основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; диагностични процедури;	учители на групите, директор	

образование – проучване на литература и добър педагогически опит, консултации, обмен на добра практика и др.; - проследяване постиженията на детето в началото и в края на учебната година със съответните процедури по избор на инструментариум, провеждане, вписване, докладване, запознаване на родителите, корекционна дейност въз основа на резултатите.	дейности за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти		
Организация на образователна среда и осигуряване на необходимите ресурси: - привеждане на интериора в детската градина за нуждите на предучилищното образование; - осигуряване на познавателни книжки и учебни помагала; - осигуряване на дидактични материали и съвременни средства за обучение.	проучване на оферти; заявки	директор ЗАС/домакин учители на групите	Необходими са действия по избор на доставчици, договори и заявки, получаване и разпределяне на маси, столове, кърпички за игра и обучение; учебни материали, дидактични игри, лаптопи, таблети и съответния софтуер.
Създаване на представи и готовност за новата социална роля ученик.	педагогически ситуации за формиране на отношение към ученето	учители на групите	
Приемственост „Детска	Разработване на планове и графици	директор	Теми на съвместни дейности могат да

градина – училище“	за съвместни дейности с училищата от района	учители на групите	бъдат: „Здравей училище!“; „Един ден на ученика“; „Какво е нужно на ученика“; „На гости в училище“
Повишаване интереса и приобщаване на децата и родителите към живота в детската градина чрез участие в кампании и събития, отбелязване на важни дати и др.	инициативи, свързани с важни дати и събития от живота на общността	директор	Дейности от Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
Разнообразяване престоя на децата и обогатяване на емоционалните им преживявания чрез организиране на празници и развлечения.	празници; куклен театър; срещи с известни личности	директор; учители на групите; педагогически специалисти	Разработеният План за празниците и развлеченията трябва да бъде част от Годишния план за дейността на детската градина
Провеждане на допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина	школи; състави	директор	За децата от рисковите групи е необходимо да се осигурят облекчени условия за участие
Идентифициране и подкрепа на деца с хронични заболявания за ограничаване на пречките пред тяхното учене и осигуряване на условия за личностно развитие/	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	

Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане; мерки срещу родители, неосигуряващи редовно посещение на детето.	за всеки отделен случай	Директор	Спазване на процедури в зависимост от вида на отворения случай
Прилагане на разнообразни форми в работата с родителите и включването им в дейности с децата.	срещи, тренинги, работилници,	учители на групите	
Допълнителна квалификация на учителите, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане и преждевременно напускане, за работа в мултикултурна образователна среда и работа с родителите.	курсове за обучение	директор	Включване на обучението в Плана за квалификация
Организиране на допълнително обучение по български език за деца, за които българския език не е майчин.	процедури по утвърждаване	директор; учители на групите	При необходимост – допълнителни ситуации в Програмната система на детската градина; работа по Национални програми на МОН
Организиране на акции за набиране на средства, дрехи, и др. за социално слаби деца	при необходимост	директор; учители на групите	
Осъществяване на	Във времето,	учители на групите	Дейностите по

информационно – образователни инициативи за деца, насочени към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование	определено в Годишния план за дейността за съответната учебна година		Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование трябва да служат и за целите на настоящата програма
Осъществяване на дейности в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи	педагогически ситуации; празници	учители на групите	
Взаимодействие с НПО, Държавни агенции и Социални служби за обхващане на всички деца от ромската етническа общност в предучилищно образование.	работни срещи	Директор; Членове на Екипите за обхват	
Осъществяване на ефективни мерки за превенция/недопускане на тормоз в детската градина.	целогодишно	Координационен съвет; учители на групите	Дейности в групите по Плана за превенция на агресията и недопускане на тормоз в детската градина.
Осъществяване на инициативи за повишаване интереса на деца и родители от уязвимите групи към дейността в детската градина.	срещи; тренинги; работилници; празници и др.	учители на групите	
Съвместни дейности с библиотеки.	разработване графици за	учители на групите	Реализиране на дейности във

	посещения и съвместни инициативи		връзка с Национална седмица на четенето и др.
Обогатяване на библиотеките в групите – закупуване на книжки, играчки и кукли за пресъздаване на художествени произведения.	благотворителни акции	директор; учители на групите	

